

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH
I ETNICZNYCH
(NR 54)
z dnia 10 października 2013 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych (nr 54)

10 października 2013 r.

Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Mirona Sycza (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację **Ministra Administracji i Cyfryzacji na temat III Raportu dla Sekretarza Generalnego Rady Europy z realizacji przez Rzeczpospolitą Polską postanowień Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych,**

– **odповідź Ministra Administracji i Cyfryzacji na dezyderat nr 4 w sprawie potrzeby doprecyzowania kryteriów oceny wniosków o dofinansowanie czasopism mniejszości narodowych i etnicznych.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Huskowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Grażyna Płoszajska** radca ministra w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Wychowania Ministerstwa Edukacji Narodowej, **Wiesława Kostrzewa-Zorbas** główny specjalista w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania, **Tadeusz Wrona** doradca techniczny w Departamencie Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Henryk Kozłowski** członek zarządu Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej, **Tomasz Miśkiewicz** mufti Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz stały doradca Komisji dr **Lech Nijakowski**.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Beata Machul-Telus, Jolanta Osiak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Miron Sycz (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Witam serdecznie państwa posłów przybyłych na posiedzenie Komisji mimo bardzo ważnej debaty sejmowej. Żeby nie było tak, że my tu sobie debatujemy, a tam już nie ma rządu. Witam serdecznie wszystkich państwa. Pragnę poinformować, że dzisiaj Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji reprezentuje pan minister Stanisław Huskowski wraz ze swoimi współpracownikami. Witam serdecznie, panie ministrze. Ministerstwo Edukacji Narodowej reprezentuje, jak zwykle, pani radca ministra Grażyna Płoszajska. Witam serdecznie. Witam serdecznie panią Wiesławę Kostrzewę-Zorbas z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Witam serdecznie Tadeusza Wronę doradcę Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Jest z nami dzisiaj również pan Henryk Kozłowski członek zarządu Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP. Witam serdecznie.

Panie i panowie, dzisiejszy porządek obrad państwo otrzymali. Jest to informacja ministra administracji i cyfryzacji na temat III Raportu dla sekretarza generalnego Rady Europy z realizacji przez RP postanowień Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych oraz rozpatrzenie odpowiedzi ministra administracji i cyfryzacji na dezyderat nr 4 w sprawie potrzeby doprecyzowania kryteriów oceny wniosków o dofinansowanie czasopism mniejszości narodowych i etnicznych. Jeśli nie będzie sprzeciwu, uznaję, że porządek został przyjęty. Sprzeciwu nie słyszę.

Wobec tego, przystępując do realizacji punktu pierwszego, proszę pana ministra o zabranie głosu. Pan minister Stanisław Huskowski. Proszę uprzejmie.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Stanisław Huskowski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Przedmiotem pierwszego punktu porządku obrad jest informacja o III raporcie, sporządzonym dla sekretarza generalnego Rady Europy, z realizacji przez Rzeczpospolitą postanowień Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych. Taki raport, zgodnie z art. 25 ust. 2 Konwencji ramowej, co pewien okres wszystkie państwa członkowskie składają. Obecny raport obejmuje lata 2007-2011. Procedura przyjmowania raportu jest dosyć długa, dlatego dzisiaj rozpatrujemy raport – można powiedzieć – za dosyć odległy czas. Raport w niektórych momentach wybiega poza perspektywę końca 2011 r., bo niektóre dane odnoszą się do późniejszego okresu.

W raporcie został omówiony sposób realizacji przez Polskę wszystkich przepisów Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych. W tym okresie, który obejmuje raport, sytuacja prawna mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce była stabilna. Co prawda, w 2009 r. zakończył się proces ratyfikacji i z dniem 1 czerwca 2009 r. weszła w życie Europejska karta języków regionalnych lub mniejszościowych, ale projektowane wcześniej przepisy były już uwzględnione w obowiązującym prawodawstwie. Mniejszości narodowe i etniczne oraz społeczność posługująca się językiem regionalnym w pełni korzystały z przepisów przyjętej w 2005 r. – a więc przed tym okresem, który obejmuje raport – ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Stan ten znalazł odzwierciedlenie w tym raporcie.

U nas współpraca organizacji mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym z państwem jest regulowana precyzyjnie i ustawowo. Najważniejszym forum jest Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, gdzie w atmosferze dialogu i porozumienia próbujemy rozwiązywać problemy, które dotyczą mniejszości.

Okres miniony 2007-2011, opisany w raporcie, wyraźnie wskazał, że ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym była dokumentem istotnym i potrzebnym. Realizacja tej ustawy dobrze przyczynia się do podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, a także do zachowania języka regionalnego.

W tym okresie w 2011 r. Główny Urząd Statystyczny przeprowadził Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań. To był dopiero drugi w historii powojennej spis, który obejmował również rubrykę z zapytaniem o przynależność narodową lub etniczną. Niestety, wyniki spisu w zakresie nas interesującym, czyli dotyczącym osób należących do mniejszości i ich charakterystyki społeczno-ekonomicznej, zostały ogłoszone dużo później, w związku z czym nie zostały ujęte w raporcie. Ten raport opierał się jeszcze na danych z wcześniejszego spisu z 2002 r.

W 2012 r. raport przeszedł bardzo szerokie konsultacje z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych oraz społecznościami posługującymi się językiem regionalnym, jak też był przekazany członkom KWRiMNiE. Był także opiniowany przez szereg organizacji społecznych, które zajmują się sferą ochrony praw człowieka oraz walką z rasizmem i ksenofobią. Przekazano go także naukowcom, którzy się tą tematyką interesują czy zajmują naukowo. Raport był też przedmiotem – zgodnie z przepisami ustawy – konsultacji międzyresortowych w rządzie. W efekcie, 12 grudnia 2012 r. został przekazany sekretarzowi generalnemu Rady Europy panu Jaglandowi. To może tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Miron Sycz (PO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, tak się składa, że członkowie prezydium uczestniczyli w pewnym sensie w wypracowywaniu, konsultowaniu, opiniowaniu tego raportu, więc jesteście zapoznani z tematem.

Otrzymali państwo bardzo obszerny materiał związany z tym zagadnieniem. Dlatego też pozwoliliśmy sobie, w ramach wariantu oszczędnościowego, na to, aby nie wysyłać pisemnie tego raportu, niemniej jednak jest on tutaj do dyspozycji. Zachęcam państwa do dyskusji w tej sprawie.

Pragnę też poinformować, że przybył do nas mufti Tomasz Miśkiewicz z Muzułmańskiego Związku Religijnego. Witamy serdecznie.

Przede wszystkim zapraszam państwa do dyskusji na ten temat. Proszę uprzejmie, aczkolwiek mam świadomość, że temat jest nam znany. Najbardziej oczekujemy w tej sprawie opinii gości. My mieliśmy już okazję się wypowiadać.

Skoro nie widzę zgłoszeń, wobec tego proponuję przyjąć informację ministra. Jeśli nie będę słyszał sprzeciwu, uznam, że informacja została przyjęta.

Panie ministrze, dziękuję państwu za ten raport. Zdaję sobie sprawę, że być może wszyscy nie zdążyli się jeszcze z tak obszernym materiałem zapoznać. Zawsze jest on w elektronicznej wersji do państwa dyspozycji.

Punkt drugi to rozpatrzenie odpowiedzi ministra administracji i cyfryzacji na dezyderat nr 4 w sprawie potrzeby doprecyzowania kryteriów oceny wniosków o dofinansowanie czasopism mniejszości narodowych i etnicznych. Panie ministrze, czy coś jeszcze w tej sprawie? Proszę uprzejmie.

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

Odpowiedź na ten dezyderat została udzielona Komisji. Staraliśmy się objąć wszystkie uwagi czy oczekiwania umieszczone w dezyderacie i odnieść się do nich. Oczywiście, zdajemy sobie sprawę z wagi, jaką ma wspieranie z publicznych pieniędzy wydawania czasopism skierowanych do mniejszości. Może nie są to wielkie kwoty, bo w 2013 r. było to 3743 tys. zł z ogonkiem, ale wiemy, jak ważne są one dla podtrzymania tożsamości kulturowej. Wiemy, jak ważną rolę odgrywają pisma skierowane do mniejszości, także te, które są wydawane w językach mniejszości narodowych czy etnicznych.

Do dwóch postulatów chciałbym się troszkę bardziej szczegółowo odnieść. Jedna sprawa dotyczy pism wyznaniowych. Mianowicie, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, minister administracji i cyfryzacji przyznaje dotacje w trybie ustawowym, znanym państwu doskonale. W tym trybie przyznaje je na wspieranie pism, które zmierzają do ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej oraz do zachowania i rozwoju języka regionalnego. Natomiast prawo nie stwarza możliwości wspierania wydawania czasopism, które nie spełniają tych wymogów, a w szczególności czasopism o charakterze religijnym. Chyba że, oczywiście, charakter religijny jest jedną z wartości, które niesie dane pismo. Jeżeli natomiast ma ono szersze odniesienia i służy podtrzymaniu oraz rozwojowi tożsamości kulturowej mniejszości, to wówczas, oczywiście, sam fakt, że ma charakter także religijny, nigdy nie był kryterium dyskwalifikującym dane pismo.

Natomiast, co do poruszonej w dezyderacie kwestii, odnoszącej się do zmiany kryteriów przyznawania wsparcia, to w odpowiedzi dokładnie pokazaliśmy, jakimi kryteriami się kierujemy, zgodnie z informacją o szczegółowych zasadach postępowania przy udzielaniu dotacji. Nie będę całego tego tytułu czytał. Jeśli chodzi o zarządzenie ministra administracji i cyfryzacji z 2011 r. w sprawie postępowania przy udzielaniu dotacji na ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej i języka, to te kryteria są znane. Komisja, która stosuje je na co dzień, doskonale je zna. Natomiast tych kryteriów na rok 2014 już zmienić nie można, ponieważ do końca 2012 r. były przyjmowane wnioski, które rzutują – że tak powiem – na wydawanie decyzji w 2014 r.

Możemy mówić o zmianie kryteriów. Jesteśmy na to otwarci, ale tych kryteriów, które weszłyby w życie w 2015 r., czyli według tych kryteriów byłyby środki dystrybuowane. To może tyle.

W przypadku szczegółowych pytań, odniosę się do nich.

Przewodniczący poseł Miron Sycz (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Też sobie zdaję sprawę z tego, że głównym problemem są finanse. Gdyby tych środków finansowych wystarczało, z pewnością nie byłoby tego problemu.

Zdaję sobie też sprawę z tego, że jesteśmy przed poważnym zagrożeniem co do finansowania mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego w roku następnym. To jest dla nas poważny problem. Na następnym posiedzeniu Komisji będziemy próbowali zajmować się budżetem na rok przyszły, próbując podjąć odpowiednie opinie w tej sprawie. Jednocześnie pragnę państwa poinformować, że prezydium czyni wielkie starania, aby w dziale dotyczącym mniejszości narodowych powrócić co najmniej do tej puli środków, jaka była. Na następnym posiedzeniu taki temat podejmiemy.

Zapytam państwa, czy są jakieś uwagi dotyczące pkt II. Nie słyszę. Wobec tego, jeśli nie będzie... Są uwagi? Proszę uprzejmie, panie przewodniczący.

Poseł Ryszard Galla (niez.):

Jeśli pan pozwoli, panie przewodniczący. Jakby to wyglądało, gdyby na posiedzeniu Komisji nie było pytania do pana ministra? Panie ministrze, zapytam w nawiązaniu do tego, co powiedział pan przewodniczący Sycz – czy możemy także tutaj liczyć na pana wsparcie? Chodzi o obniżenia w tej chwili proponowanych dotacji dla mniejszości narodowych i etnicznych, bo to jest kwota prawie 3000 tys. Zł, czy też środki, które zostały obniżone w tzw. programie romskim. To jest kwota ogółem, patrząc w procentach, dosyć znacząco odbiegająca nawet od tej średniej, którą kiedyś zakładał minister finansów. Oczywiście, będziemy czynili starania i czynimy takie starania. Nawet wczoraj na posiedzeniu plenarnym zadałem pytanie panu ministrowi Rostowskiemu, jaka jest szansa na to, aby te skromne kwoty, które dotychczas były nienaruszalne w budżecie ministerstwa, mogły być w dalszym ciągu przyznane w układzie wykonania roku 2013. Moje pytanie byłoby takie. Czy pan minister będzie nas wspierał w tej działalności?

Drugie moje pytanie jest doprecyzowujące to, co pan minister przedstawił. Czy mam rozumieć, że możemy się spodziewać pewnych propozycji uszczegółowienia procedury konkursowej w obszarze czasopism w naborze na 2015 r.? Tak to należy rozumieć?

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

Tak.

Poseł Ryszard Galla (niez.):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Miron Sycz (PO):

Proszę, panie ministrze. Już odpowiedź jest. Dziękuję. Wybiegliśmy troszeczkę poza temat, aczkolwiek w pośredni sposób to pytanie było związane z tym tematem. Jak już wcześniej powiedziałem, gdyby tych środków było więcej, z pewnością ani takiego dezyderatu Komisja by nie przyjmowała, ani nie byłoby konieczne dodatkowe wyjaśnienie. Kto z państwa jeszcze chciał zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Rozumiem, że wszyscy jesteśmy zainteresowani...

Poseł Ryszard Galla (niez.):

Pan minister jeszcze.

Przewodniczący poseł Miron Sycz (PO):

Tak? Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

Nie wzbraniam się przed odpowiedzią na kłopotliwe dla mnie pytanie pierwsze. Drugie mniej. Zaczęę od drugiego, bo łatwiej do tego niekłopotliwego się odnieść. Zgodnie z procedurą, do końca roku – zwykle w grudniu to się dzieje – ogłaszane są kryteria, jakimi kierować się będą minister i komisja przy przyznawaniu środków. Nabór jest prowadzony przez cały następny rok – nie cały, bo przez jakiś tam czas – potem komisja obraduje i przydziela środki na kolejny rok. W związku z tym nabór wniosków, które będą realizowane w 2014 r., odbywa się według kryteriów, które były ogłoszone 24 grudnia – w wigilię Bożego Narodzenia obrządku rzymskokatolickiego, bo na posiedzeniach tej Komisji trzeba to zaznaczać – w związku z czym już nie możemy zmieniać tego, co będzie wydatkowane w 2014 r. Natomiast na 2015 r. możemy, jeżeli zdołamy, przyjąć nowe kryteria do grudnia, a właściwie do końca listopada, żeby procedurę wyczerpać.

Jeśli natomiast chodzi o wspieranie, jestem rzeczywiście w kłopotliwej sytuacji, bo jestem ministrem rządu, który przedstawił projekt budżetu i z racji z tej funkcji mogę tylko obiecać, że będę się starał, żeby tych środków poszukiwać. Oczywiście, przeprowadziłem rozmowy z paroma ministrami i członkami komisji czy klubów sejmowych. Natomiast, jako współprzewodniczący KWRiMNiE podjęliśmy stanowisko. Podpisałem to stanowisko, w którym zwracamy się do adresatów, czyli przede wszystkim do ministra finansów, do szefa sejmowej Komisji Finansów Publicznych pana Rosatiego i paru innych osób o to, żeby w przypadku, gdyby w budżecie państwa jakiegokolwiek dodatkowe środki

się znalazły, zostały one absolutnie w pierwszej kolejności przeznaczone na to zadanie. Jak pan przewodniczący powiedział, żeby przynajmniej wyrównać do poziomu roku 2013 tę kwotę, czyli do niepełnych 13.000 tys. Zł. Tego będę się trzymał. Będę się starał w dalszej procedurze przypominać o tym odpowiednim osobom, żeby zrealizowały ten postulat. W moim odczuciu jest tak, że po prostu nie dopuszczam myśli, żeby się nie powiodło nie tyle moje działanie, co panów przewodniczących Komisji i innych osób. Nie dopuszczam takiej myśli, żeby nie zostało uwieńczone sukcesem.

Przewodniczący poseł Miron Sycz (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Czy ktoś z państwa chciał jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Wobec tego zakończymy punkt dotyczący rozpatrzenia odpowiedzi pana ministra na dezyderat.

Jeśli nie będę słyszał sprzeciwu, uznam, że odpowiedź na dezyderat została przyjęta. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała odpowiedź ministra administracji i cyfryzacji na dezyderat nr 4.

Drodzy państwo, na zakończenie pragnę nie tyle państwa poinformować, ile przypomnieć państwu, że 5 listopada Komisja organizuje dużą konferencję, pod honorowym patronatem pani marszałek Sejmu Ewy Kopacz, „Europejskie i regionalne instrumenty ochrony języków zagrożonych”. Konferencja rozpoczyna się o godzinie 10.00. Rejestracja od godziny 9.30 do 10.00. Jest to wtorek, tuż przed posiedzeniem Sejmu. Konferencja ważna. Zainteresowanie też dosyć duże. Zapraszam państwa do wzięcia udziału w tej konferencji.

Czy są jakieś inne uwagi lub pytania? Nie słyszę.

Przypominam również o tym, że 15 i 16 października mamy wyjazdowe posiedzenie Komisji na Podlasiu. Rozpoczyna się od Puńska, przez Sejny, Kruszyniany do Białegostoku. Interesujący region. Zapraszam państwa do tego, aby w sekretariacie jak najszybciej potwierdzić, kto z państwa weźmie udział w tym wyjazdowym posiedzeniu Komisji.

Dziękuję. Na tym kończymy. Do widzenia państwu.

Zamykam posiedzenie Komisji.